

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 480/ს
24/11/2022

480-21-4-202211241615

**ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“
საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი, შავი ზღვის 500/400 კვ-იანი რეგიონული
ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის
გადაწყვეტილების შესახებ**

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ, გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილია, ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი, შავი ზღვის 500/400 კვ-იანი რეგიონული ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

2011 წლის 15 აპრილს, საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს მიერ, შპს „ენერგოტრანსის“ საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი, შავი ზღვის 500/400 კვ-იანი რეგიონული ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობაზე გაიცა №4 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. აღნიშნულის საფუძველზე, 2021 წლის 2 თებერვალს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, ზემოაღნიშნულ საქმიანობაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-163). 2021 წლის 21 იანვარს განხორციელდა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემასთან“ შპს „ენერგოტრანსის“ შერწყმა-მიერთება. აღნიშნული გადაწყვეტილების საფუძველზე, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ განისაზღვრა შპს „ენერგოტრანსის“ სამართალმემკვიდრედ. ზემოაღნიშნული გარემოებისა და „ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის“ 63-ე მუხლის საფუძველზე, 2021 წლის 29 მარტს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი, შავი ზღვის 500/400 კვ-იანი რეგიონული ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N 2-372);

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშისა და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების თანახმად, ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ზიკილიას მიმდებარედ გათვალისწინებული იყო 500/400/220 კვ ქვესადგურის მოწყობა. ქვესადგურის (ფართობით 35,526 ჰა) ძირითადი შემადგენელი ელემენტებია 500 და 400 კვ სიმძლავრის ქვესადგური, მიმდევრობით ჩართული მაღალი ძაბვის მუდმივი დენის (HVDC) 500/400 გარდამქმნელი სადგური, მართვისა და მონიტორინგის ხელსაწყოები (SCADA). უახლოესი დასახლებული პუნქტი ქვესადგურის ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 800 მეტრით.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, რეგიონში ელექტროენერგიაზე არსებული მაღალი მოთხოვნიდან გამომდინარე, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში დაგეგმილია არსებული 500/400/220კვ ქვესადგური „ახალციხის“ გაფართოება, კერძოდ პროექტი ითვალისწინებს დამატებით 500, 400 და 220/110 კვ-იანი უჯრედების განთავსებას. 220/110 კვ უჯრედის განთავსების GPS კოორდინატებია: X-342890.8533 Y-4619378.811; X-342907.2575 Y-4619378.811; X-342906.7283 Y-4619338.329; X-342891.1179 Y-4619338.329. 400 კვ უჯრედის განთავსების GPS კოორდინატებია: X-342803.6182 Y-4618784.428; X-342835.3947 Y-4618784.428; X-342835.3947 Y-4618743.153 X-342803.6182 Y-4618743.153. 500 კვ უჯრედის განთავსების GPS კოორდინატებია: X-342741.7055 Y-4619360.724; X-342711.9663 Y-4619360.724; X-342711.9663 Y-4619314.369; X-342741.7055 Y-4619314.369. ქვესადგურის 500კვ-იანი და 400კვ-იანი ფრთა აღჭურვილი იქნება შესაბამისი მოწყობილობებით: ამომრთველით, გამთიშველით, დენის და ძაბვის ტრანსფორმატორებითა და მცლელელებით. ტრანსფორმატორის მოწყობა დაგეგმილია 110-იანი უჯრედის გაფართოებისას, ხოლო 400 და 500 უჯრედების გაფართოებისას მონტაჟდება მხოლოდ ე.წ. სახაზო უჯრედები შესაბამისი ჩამრთველ-გამომრთველებით, შესაბამისად, 400-იანი და 500-იანი უჯრედებში არ არის საჭირო ზეთშემკრებთან დამაკავშირებელი სისტემის მონტაჟი. ზეთშემკრებ სისტემასთან კავშირისთვის (მხოლოდ 110-იანი ფლიგელისთვის) მოწყობა ტრანსფორმატორში არსებული ზეთის რაოდენობის, 110 %-ის მოცულობის ბეტონის ავზი, რომელიც არსებულ ზეთშემკრებ სისტემას უკავშირდება 200 მმ-იანი პლასტმასის მილით. შესაბამისად, ტრანსფორმატორიდან ზეთის დაღვრის შემთხვევაში, ნაკადი მოხვდება არსებულ ზეთშემკრებში.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ქვესადგურის გაფართოების სამუშაოების საწყის ეტაპზე მოხდება მიწის სამუშაოები, რაც მოიცავს ფუნდამენტის, დამიწების კონტურის და ზეთშემკრებთან დამაკავშირებელი სისტემის მოწყობას (როგორც აღინიშნა ზეთშემკრები სისტემა ეწყობა მხოლოდ 110 კვ უჯრედისთვის). სამშენებლო სამუშაოების შემდგომ ეტაპზე მოხდება ელექტრომოწყობილობების მონტაჟი. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ელექტრომოწყობილობები (ტრანსფორმატორები, ელგაზური ჩამრთველ/ამომრთველები) საპროექტო ტერიტორიაზე შემოვა მზა მდგომარეობაში და მოხდება მათი დამონტაჟება. დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში ახალი მისასვლელი გზების მოწყობა არ იქნება საჭირო. 220/110კვ-იანი ფლიგელის მოწყობისათვის საჭირო იქნება დაახლოებით 5 თვე და დასაქმებული იქნება 5-6 ადამიანი. 400 და 500კვ-იანი ფლიგელის მოწყობისათვის, საჭირო იქნება დაახლოებით 6 თვე და დასაქმდება

დაახლოებით 8 ადამიანი. მშენებლობის პროცესში გამოყენებული იქნება: ექსკავატორი; თვითმცლელი, ავტომწე და მანიპულატორი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა და ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელების ძირითადი წყაროები იქნება ავტოსატრანსპორტო საშუალებები და სამშენებლო ტექნიკა. სამშენებლო სამუშაოების მასშტაბის და საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლის დაშორების მანძილის გათვალისწინებით, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე და ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. ამასთან ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა და ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელების მოსალოდნელი ზემოქმედების მაქსიმალურად შემცირების მიზნით, დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში, გატარდება საბაზისო პროექტში გათვალისწინებული შემარბილებელი ღონისძიებები.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, იმის გათვალისწინებით, რომ არსებული ქვესადგურის ტერიტორიაზე ახალი კომპონენტების დამატება უკვე შესწავლილ ტერიტორიაზე ხდება, დაგეგმილი საქმიანობა არ იქნება დაკავშირებული გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედებასთან. აღსანიშნავია, რომ ქვესადგურის მიმდებარედ ფიქსირდება 2 ეროზიული ფერდობი და ერთი მეწყრული სხეული ქვესადგურამდე მისასვლელი გზის მონაკვეთზე, რომელიც პერიოდულად აზიანებს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბალანსზე არსებულ გზის ნაწილს. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ეროზიული ფერდობებზე ხდება ვიზუალური კონტროლი, რაც შეეხება ქვესადგურამდე მისასვლელი გზის მონაკვეთზე არსებულ მეწყერს, მიუხედავად იმისა, რომ გზა მუნიციპალიტეტის საკუთრებაა, კომპანია ახორციელებს მონიტორინგს გზის დაზიანებულ მონაკვეთზე და საჭიროების შემთხვევაში ახალციხის მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით განახორციელებს გზის დაზიანებული ნაწილის შეკეთებას.

სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, საპროექტო ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. სამშენებლო სამუშაოებისას წარმოქმნილი გრუნტის მნიშვნელოვანი ნაწილი გამოყენებული იქნება უკუყრილის სახით, ხოლო დარჩენილი გრუნტი გამოყენებული იქნება ქვესადგურის ტერიტორიის მოსასწორებლად.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში მოსალოდნელია სხვადასხვა სახის ნარჩენების წარმოქმნა, მათ შორის მუნიციპალური და ელექტრო მოწყობილობების შესაფუთი მასალის ნარჩენის წარმოქმნა. მუნიციპალური ნარჩენები განთავსდება არსებულ ბუნკერებში და გატანა მოხდება შესაბამის მუნიციპალურ სამსახურთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე. ნარჩენების მართვა მოხდება ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სამუშაოების განხორციელება დაგეგმილია არსებული ქვესადგურის ტერიტორიაზე, რომელიც ანთროპოგენურად სახეცვლილია,

აღნიშნულიდან გამომდინარე დაგეგმილი საქმიანობა არ იქნება დაკავშირებული ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედებასთან. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია არ მდებარეობს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების, დაცული და ტყით მჭიდროდ დაფარული ტერიტორიების სიახლოვეს, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გადაგზავნილ იქნა ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიაში საინფორმაციო დაფაზე განთავსების მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სააგენტოში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკრინინგის განცხადების შესწავლით დგინდება, რომ საქმიანობის სპეციფიკის, ადგილმდებარეობისა და მასშტაბის გათვალისწინებით ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი, შავი ზღვის 500/400 კვ-იანი რეგიონული ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ გამოიწვევს გარემოზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილისა და ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი, შავი ზღვის 500/400 კვ-იანი რეგიონული ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქართველო-თურქეთის დამაკავშირებელი, შავი ზღვის 500/400 კვ-იანი რეგიონული ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობაზე 2021 წლის 29 მარტს გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (ბრძანება №2-372; ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №4) დადგენილი პირობების დაცვით, წარმოდგენილი ცვლილებების გათვალისწინებით;
3. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული ვალდებულებებისა და მოთხოვნების შესაბამისად;

4. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ საქმიანობა განახორციელოს დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური (გეოტექნიკური) კვლევების საფუძველზე შედგენილი პროექტის მიხედვით და ქვეყანაში მოქმედი სტანდარტების, სამშენებლო ნორმებისა და წესების სრული დაცვით;
5. ზემოაღნიშნული პირობები წარმოადგენს 2021 წლის 29 მარტს გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების (ბრძანება N 2-372) პირობების განუყოფელ ნაწილს და მათი შესრულება სავალდებულოა;
6. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“;
7. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
8. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ახალციხის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
9. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ ფიცხელაური

თ. ფიცხელაური

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო